

Årsmelding for 1988 Fylkeslandbrukskontoret i Hedmark Skogbruksetaten

Bemanningen ved Fylkeslandbrukskontoret, Skogbruksetaten:

Fylkesskogsjef:	Truls Gram
Fylkesskogmester:	Gunleik Kaafjeld (off.plan.-forvaltning)
Fylkesskogmester:	Ingvald Pedersen (tekniske fagområder)
Fylkesskogmester:	Olav Kaveldiget (biologiske fagområder)
Fylkesskogmester:	Thorbjørn Johannessen (økonomi - planlegg)
Saksbehandler:	Tom Christensen (lovforvaltning,saksbeh.) (kontorsted: FLK-Jordbr.etaten-Hamar)
Kontorfullmektig:	Kari Riise
Førstesekretær:	Turid Bekk
Kontormedarbeider:	Mette Berg
Regnskapsleder:	Jens Dølggaard (skogavgiftsregnskapet)
Regnskapsfører:	Arve Sæther
Veiplanlegger:	Harald Svevad
Veiplanlegger:	Terje Midthun
Veiplanlegger:	Terje Uthushagen
Veiplanlegger:	Dagfinn Olsen (kontorsted: Kongsvinger)
Veiplanlegger:	Magnus Trøan (kontorsted: Tynset)

Skogbruksetatens arbeidsoppgaver:

Forvaltningsoppgaver:

Lovforvaltning

Skogbruksetaten har behandlet en rekke saker etter konsesjons-, jord og skogloven. Av de 800 saker som fylkeslandbrukskontoret har behandlet, er rundt 1/4 del forberedt av skogbruksetaten.

Av de vel 700 saker som er avgjort ved delegasjon til etatsjefen fra fylkeslandbruksstyret, har skogbruksetaten behandlet ca. 260.

Etaten har nedlagt betydelig arbeide i behandlingen av forslag til kommuneplaner, disposisjonsplaner, reguleringsplaner etc.

Etatens medarbeidere har vært engasjert i ett spesielt prosjekt som behandler arealforvaltninger i Hedmarksregionen.

Skogavgift- og tilskuddsforvaltningen krever en betydelig del av etatens kapasitet.

Skogavgiftsregnskapet

Skogavgiftregnskapet medfører et betydelig engasjement fra skogbruksetaten. Ved siden av den bilagsbehandling, kontroll etc. som skjer på landbrukskontoret, er to personer heltidsengasjert med kontroll, regnskap og statistikkbehandling på fylkeslandbrukskontoret, skogbruksetaten. I 1988 ble det utført ca. 36.000 transaksjoner og behandlet vel 13.000 bilag, vel halvparten av dette arbeidet faller i perioden 1.10 til ut året. Ca. 7.500 skogeiere fikk kontoutskrifter for 1988. Dette har økt fra ca. 6.500 i 1987.

Tilskuddsforvaltning

Tilskuddsforvaltningen vedr. skogkultur og skogpleie skjer i tilknytning til skogavgiftsregnskapet og er en viktig del av dette.

Også de øvrige tilskuddsordningene behandles nå over EDB, noe som både rasjonaliserer regnskapsføringen og gir grunnlag for bedre statistikkbehandling.

Arbeidet med tilskudd til skogsveger er spesielt arbeidskrevende, da det krever grundig vurdering av hvert enkelt prosjekt med sikte på å fastsette tilskuddsprosenten for det enkelte anlegg. Det er behandlet 216 søknader om tilskudd til skogsveger i 1988, 520 søknader om tilskudd til 1. gangs tynning og 73 søknader om tilskudd til drift i vanskelig terreng.

Faglig rådgivning

Den store aktiviteten både i avvirkning og investeringsarbeider i Hedmarksskogbruket avdekkes også i rådgivningen. Spesielt er det at de mange rådgivningsarrangementer er godt besøkt.

Skogdager, skogkvelder m.m.

I samarbeid med skogeierforeningene og Hedmark Skogselskap har skogbruksetaten arrangert mer en 50 skogdager og skogkvelder. Arrangementene har vært besøkt av mer enn 2 000 deltakere.

Kurs

Kursserien «Aktivt Skogbruk» har fortsatt stor appell, og det er også dette året avholdt mer en 110 kurs i fylket. Temaene spenner over hele kursseriens tilbud. Etatens medarbeidere har tatt aktivt del i en rekke av disse kursene som kursleder og/eller instruktør.

Utdanningen av arbeidsledere har fortsatt, og i 1988 er det utdannet 12 nye arbeidsledere innen fagfeltene planting, ungsogpleie og tynning.

I en rekke kommuner er det avholdt skogbruksplankurs. 300 skogeiere som siste år har fått ny skogbruksplan for sin eiendom, har deltatt på slike kurs. 19 EDB-kurs er arrangert sammen med jordbruk-, og jordskifteetaten. 32 har deltatt fra skogbruksetaten.

Skolekontakt

Skogbruksetatens funksjonærer har gjennom «Lære med skogen» og Skolenemnda for natur og miljø i fylket hatt et godt samarbeide med skolene. Dette har i første rekke bestått i å hjelpe skolene med kontakter til landbruket, avholde faglige arrangementer og i «Lære med skogen» bistå i oppbygging av øvingsområder.

Samarbeide med andre

Det har i 1988 vært en nært samarbeid med fylkesmannens miljøvernavdeling både når det gjelder forslag om vern av utmarksarealer og når det gjelder forholdet skog/vilt. Et eget skog/vilt-utvalg i fylket har bistått med tilrådning om bruk av viltfondsmidler og samarbeidet nært med forskningsprosjektet «Elg-skog-samfunn». Dette prosjektet har startet omfattende forsøksvirksomhet i Hedmark. Skogbruksetaten har også vært engasjert i «Samlet Plan for Vassdrag».

Samarbeidsorganer

Skogbruksetaten er representert i flere kontaktorganer med sikte på samordnet behandling av omfattende saker, bl.a.:

- «Planforum» for behandling av større plan- og utbyggingssaker.
 - Kontaktutvalg vegvesen - transportbrukere for behandling av veisaker og transportspørsmål.
 - Skolenemnda for Natur- og miljø, Hedmark 4H.
- Kontakten med Jordbruksetaten og Jordskifte-etaten ved Fylkeslandbrukskontoret er ivare tatt gjennom en rekke samarbeidsordninger. Samarbeidet med de private organisasjonene i skogbruket ivaretas gjennom *Kontaktutvalget for skogbruk i Hedmark*. Dette samarbeidet har utviklet seg til å bli en hovedfaktor i det aktivitetsskapende arbeide i fylkets skogbruk. Et eget *Aktiviseringsutvalg for Hedmarksskogbruket* er også etablert, med medlemmer fra de samme institusjoner/organisasjoner.

Kontaktutvalget for skogbruk i Hedmark har hatt to møter i 1988.

Kontaktutvalget har behandlet sentrale skogfaglige spørsmål og tatt aktivt del i budsjettering av rentemiddelbruken.

Det er nå etablert kontaktutvalg i alle kommuner, og i de fleste distrikt har de hatt flere møter i 1988, og blant annet lagt planer for skogbruksaktiviteter i årene fremover og fremmet forslag til tiltak finansiert av rentemidler.

Virksomhetsplanlegging

Skogbruksetaten har i 1987 startet et omfattende arbeid med *virksomhetsplanlegging* for etaten. Dette innebærer blant annet fastlegging av mål og målstruktur, samt beskrivelse av konkrete tiltak og virkemidler. Arbeidet er videreført i 1988.

Arbeider i primærproduksjonen

Skogkultur og skogreising

Aktiviteten på skogkultursektoren var siste år den laveste siden 1983, og det ble satt ut 10 747 mill. planter på 55 000 dekar. Ved suppleringsplanting ble det satt ut 416 000 planter. Det totale plantetall kom derved opp i 11 163 mill. planter. Den reduserte planteaktiviteten kan ha sammenheng med at arbeidskraften ble prioritert bruk til oppryddingsarbeider etter siste vinters snøbrekk- og vindfall-skader. Aktiviteten har falt jamnt over hele fylket.

Med den avvirkningsøkning vi har hatt de siste årene, og det etterslep vi har med tilplantingen, bør det langsiktige målet for skogkulturarbeidene være å øke plantetallet med 30-40% i de nærmeste årene.

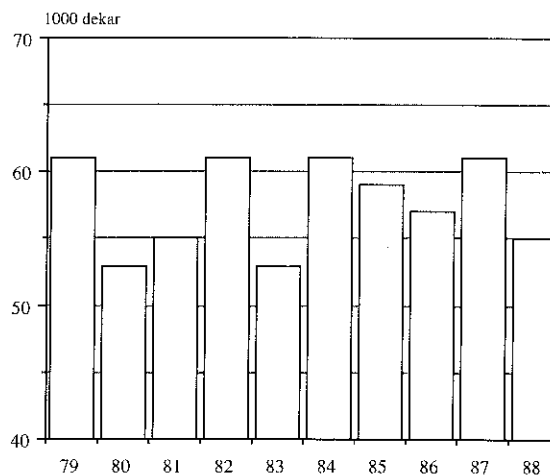
Gjennomsnittlig plantetall pr. daa var 195 alle variasjoner m.h.t. bonitets- og driftsforhold sett under ett. Dette er en gledelig økning i plantetetthet i forhold til tidligere år.

Forholdet mellom barrot- og dekkrotplanteleveransen for gran er stabil på 10/90, mens furu- og contortafuru i sin helhet leveres som dekkrotplanter.

Våren er den dominerende plantetid og forholdet vår-/høstplanting er 75/25. Hovedtreslag ved skogkultur er gran, og dette treslaget utgjør 75 % av all planteleveranse, mens furu og contortafuru utgjør henholdsvis 17% og 8%.

Kostnaden pr. utsatt plante kom i 1988 opp i kr 2,25. Dette er en økning på ca. 10% fra året før. Dekarkostnaden steg fra kr 377,- i 1987 til kr 439,- i 1988. Dette er en økning på 16%, og henger sammen med økt tetthet på plantefeltene sammen med den generelle prisøkning på skogkulturarbeidene.

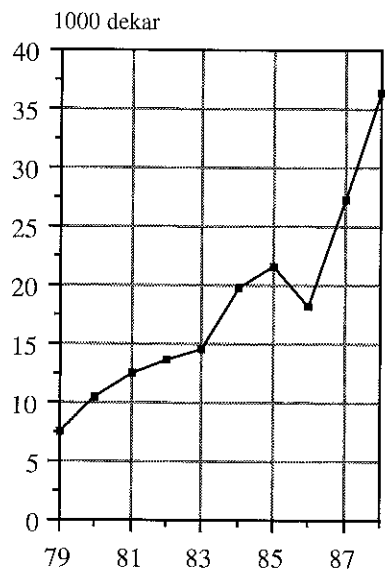
Markberedningen nådde et nytt rekordhøyt nivå i 1988. Det ble markberedt i alt 36 420 daa. Dette er en økning på mer enn 30% fra året før. Utviklingen på

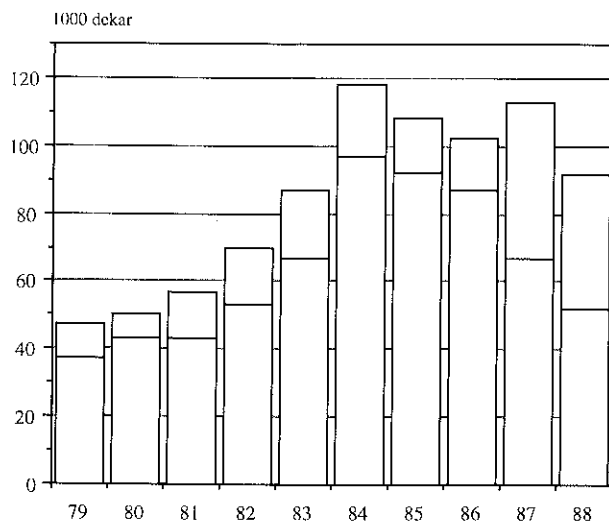
Plantearbeidet sank ned 6000 daa fra 1987 til 1988. Arealet er mer enn 10.000 daa lavere enn det nødvendige.

denne sektoren har gått raskere enn antatt, og viser at hjelpetiltaket nå er akseptert i fylket. Det bør være et mål å markberede 50 000 daa pr. år. Samtidig blir det stadig viktigere å velge rett metode på rett sted slik at tiltaket får den tilsktede effekt. Samtidig som vi ikke gjør mer enn det som er nødvendig for å bedre vekst- og spirevilkårene for plantene.

Markberedning kostet i gjennomsnitt kr 99,-/daa. Dette er en økning på ca. 9% fra året før.

Markberedningen er i gledelig framgang.

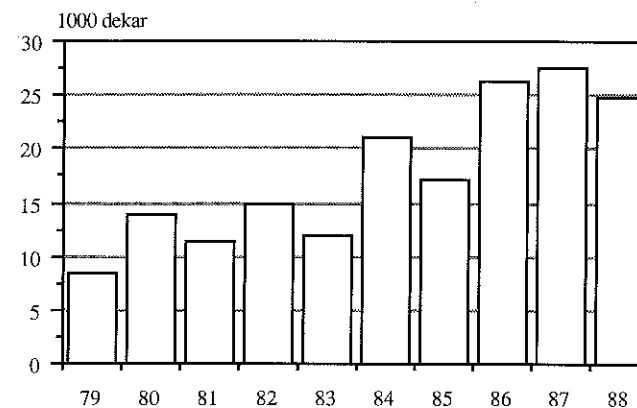
Ungskogpleiearealet sank betenkelig mye, men reduksjonen må tilskrives nødvendige oppryddingsarbeider i skogen etter vindfall og snøbrekk.

Gjenvekstpleie

Dette året har det vært et klart fall i ungskogpleieaktiviteten. Det ble utført mekanisk ungskogpleie på 84 000 dekar mot 105 300 dekar året før. Dette kraftige fallet skyldes i hovedsak at opprydding etter vindfalls- og snøbrekkskadene er prioritert foran investeringsarbeidene i skogen. Noe som også avspeiles i planteaktiviteten. En prioritering som selvsagt er riktig.

Det er også en svak nedgang i aktiviteten i kjemisk lauv- og ugraskontroll og forbehandling av plantefeltene i det ca. 8 000 dekar ble gjenstand for slik behandling siste år. Forbehandling av plantefelter som hjelpetiltak på sterkt ugrasbevokste arealer, bør opprioriteres.

Kostnadene til mekanisk ungskogpleie steg fra kr 139,-/daa til kr 150,-/daa en kostnadsøkning på 8%.

Fastmarksgjødslingen viser et stabilt nivå.

Gjødsling av fastmark

Fastmarksgjødslingen har også dette året ligget på nivå med de bedre årene, nemlig 24 500 dekar, hvorav 15 700 dekar er gjødslet fra helikopter.

Hovedgjødselslaget er Skog-An.

Gjødsling av myr

Det ble i alt gjødslet drøyt 1 000 dekar myr. Til tross for at dette er en dobling fra året før, er det stort behov for å øke aktiviteten på denne sektoren.

Grøfting

Siste år ble det i fylket tørrlagt i alt 11 300 dekar med 375 km grøft. Dette er en liten økning fra året før. Hovedsaklig skjer grøftingen på vannsyk skog, og hele økningen har skjedd på denne marktypen.

Det er en positiv tendens at det i hovedsak er vannsyk skog som tørrlegges, og at aktiviteten på ren nygrøfting av myr er lav. På myrarealet bør grøfterensk og suppleringsgrøfting prioriteres foran nygrøfting.

I gjennomsnitt er det tatt opp 33 m grøft/daa, til en kostnad på kr 8,20 pr. m. Det er utført grøfterensk på 111 km og suppleringsgrøftet 25 km.

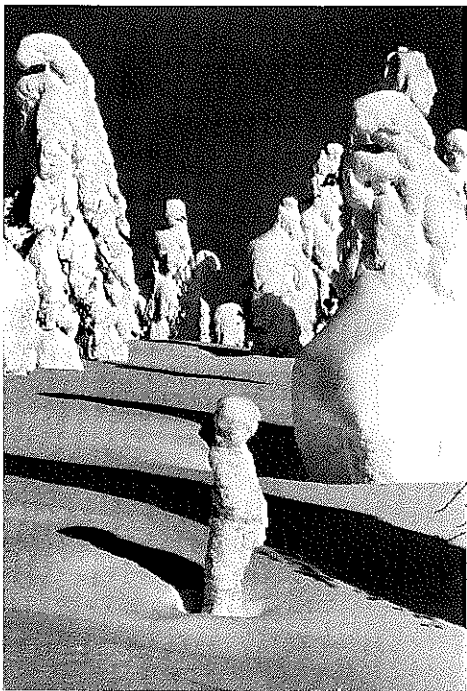
Skader på skog

Vindfelling

Fylket sett under ett unngikk i 1988 store vindfelling, selv om året var sterkt preget av oppryddingsarbeider etter skadene i 1987. På årets nest siste dag opplevde vi imidlertid en kraftig storm fra nordvest. Stormen var nok stedvis betydelig sterkere enn i 1987. Store skader fikk vi allikevel bare i kommunene Tolga og Os. Her viser registreringer at skadene ble omtrent som i 1987, det vil si ca. 15.000 - 20.000 m³. Når det allikevel gikk så bra skyldes det tele og langt fra vannmettet skogsmark slik som året før. Betydelig førjuls-kulde bidro nok sterkt til at det gikk så bra. Oppryddingsarbeidet etter stormfelling i 1987 gikk svært godt. Innen driftsårets utløp - 31. juli - var ca. 800.000 m³ vindfall levert.

Snøbrekk

Spesielle snø- og temperaturforhold i januar/februar medførte sterke skogskader. Fuktig snø i slutten av januar la seg på skogen og frøs fast. Dette gjentok seg ved flere anledninger og medførte et sterkt press på skogen. Vind i tillegg førte til katastrofen. Topper og stammer knakk i stort antall. Spesielt ble skadene store i yngre produksjonsskog (hogstklasse III). Det gjelder såvel tynnede som utynnede bestand og skyldes at tynningsinngrepet er forsømt på et tidligere tidspunkt.

Snø skaper eventyrskog!

Foto: Stein Berg.

Snøvinteren 1988 skapte store problemer for skogen både i yngre og eldre aldersklasser.

Foto: Johan Østby.

Skadene opptrer fra 300 m over havet i kommunene Ringsaker, Vang, Løten, Elverum og sørover. I mindre grad i områdene nordfor. I den nevnte sonen opptrer skadene hyppigst og er av svært alvorlig karakter. Oppryddingsarbeidene i snøskadd skog har også vært høyt prioritert og medførte et tilfredsstillende resultat i skoghygienisk sammenheng. Snøen bidro også sterkt til ytterligere skader i skog som primært var stormskadd. Trær med noe skjev stilling ble klemt ned av snøen.

Insektskader

Vindfelling og snøskadene ga en gunstig situasjon for granbarkbiller og margborere. Formeringsmulighetene ble gunstige på skadd skog og/eller ubarket tømmer lagret i skogen. Det er registrert betydelig skade av margborere på furu sist høst ved årsgenerasjonens næringsgnag, noe som tyder på stigende populasjonstetthet. Granbarkbillene nyttet i foruroligende grad tilgjengelig skadd skog og tømmer. Selv om populasjonen de siste årene har vist en synkende tendens er det grunn til å frykte større angrep i 1989.

Brann

Skogbranner forekom bare i få tilfelle og med minimale skader.

Andre skader

Fra Åsnes og Elverum meldes om endel beiteskader av elg. Det pekes på at bestanden fortsatt synes å være i høyeste laget. Spredt forekommer det endel gnagskader av mus i plante- og ungskogfelt.

DET KONGELIGE LANDBRUKSDEPARTEMENT

Norsk Institutt for Skogforskning

FELT FOR OVERVÅKING AV SKOGSKADER

- * Fra Mellom-Europa er det rapportert om omfattende skogskader
- * Dette feltet er et ledd i et landsomfattende opplegg for å overvåke sunnhetstilstanden i norsk skog
- * Feltet er opprettet i samarbeid mellom Skogavdelingen i Landbruksdepartementet og Norsk Institutt for skogforskning
- * Registreringene som foretas på feltet, har til formål å vise om skogens sunnhetstilstand forandrer seg over tid
- * **DET ER VIKTIG AT MAN UNNGÅR FERDSEL I FELTET !**
- * **SKAD IKKE TRÆR OG PLANTER !**
- * **RØR IKKE PALER OG REGISTRERINGSUTSTYR !**
- * Etter avtale med eieren kan hogst, kjøring eller andre inngrep bare utføres i samråd med **SKOGBRUKSETATEN**

Merkeskilt fra et skogovervåkingsfelt.

Foto: Britt M. Solberg.

Skogovervåkingsprogrammet i Hedmark

Alle landets skogbruksetater ble av Landbruksdepartementet siste år pålagt å bistå Norsk institutt for skogforskning (NISK) i arbeidet med å overvåke skogtilstanden.

Skogovervåkingsprogrammet er et samarbeidsprogram mellom Landbruksdepartementet, Miljøverndepartementet, NISK, Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (NIJOS) og skogbruksetatene i fylkene.

I hvert herredsskogmesterdistrikt i hele landet ble det sist år lagt ut fire overvåkingsflater. Alle med minst 50 framtidstrær. Feltene ble nøye merket, og alle trær på hvert felt ble gitt et nummer fra 1 og oppover. Feltene skulle fortrinnsvis legges ut i granskog, og representere fire ulike utviklingstrinn i skogen som var følgende:

H.kl. III, h.kl. IV, h.kl. V og h.kl. V E.

Denne siste felttypen skulle representere gammel granskog med ekstremt glisne kroner. Alle felter i et distrikt ble lagt ut nært inntil hverandre (på gangavstand) og i samme høydelag.

I distrikter der furua er dominerende treslag, ble overvåkingsfeltene lagt i dette treslaget.

Vurderingskriteriene i overvåkingen er følgende:

- kronetetthet
- kronefarge
- konglemengde

Kun de to første vurderingskriterier var aktuelle siste år.

Kronetettheten ble bedømt i 9 klasser etter følgende skala:

Klasse	% av normal tetthet
9	90 - 100
8	80 - 90
7	70 - 80
6	60 - 70
5	50 - 60
4	40 - 50
3	30 - 40
2	20 - 30
1	10 - 20
0	0 - 10

Kronefargen ble vurdert i 4 klasser etter følgende skala:

Klasse	Fargebeskrivelse	% misfarging
1	normal grønn	0 - 10
2	noe gul	10 - 25
3	middels gul	25 - 60
4	sterkt gul	> 60

Konglemengdeklassene går fra 1-3 med stigende mengde kongler med stigende tall.

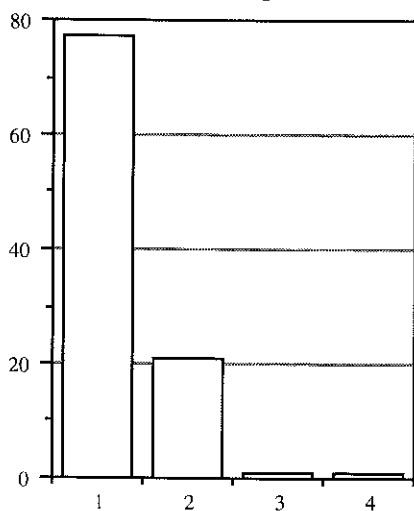
Utvelgelsen av overvåkingsflatene har skjedd ved den lokale skogbruksetat, mens den endelige godkjenning og utlegging av feltene har skjedd i samarbeide med skogbruksetaten i fylket.

I alt ble det lagt ut 80 overvåkingsfelter i fylket, og mer enn 5.600 trær inngår i materialet.

Klassifiseringen av de enkelte trær er utført av Harald Svevad, Terje Midthun, Terje Uthushagen og Dagfinn Olsen. Alle fire er knyttet til skogsbilveiplanleggingen i fylket. De dekket hver sin del av fylket i overvåkingsarbeidet.

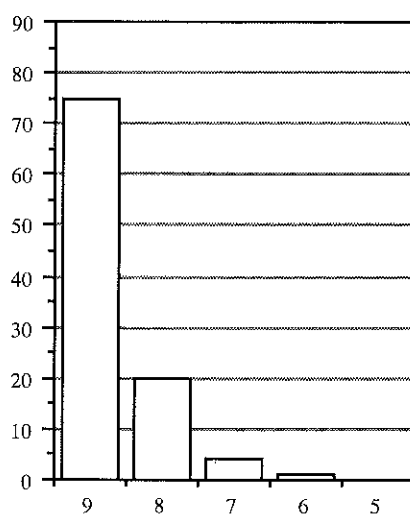
Resultatene av målingene for 1988 framgår av nedenstående figurer. Figurene gir resultatene av målingene på alle trær i alle aldersklasser. Både hva gjelder kronetethet og kronefarge, må resultatene sies å være tilfredsstillende. Det er imidlertid verdt å understreke at dette kun er resultater fra ett enkelt år. De må derfor betraktes som en statusrapport, og sier ingen ting om utviklingen i skogens sunnhetstilstand.

Kronefarge

Hedmarksskogen har stort sett normal grønnfarge.

Kronetethet

Kronetetheten i Hedmarksskogen er blant de beste i landet.

Veibygging i vanskelig terreng i Husvollia i Stor-Elvdal.

Veibygging

Behovet for skogsveier er fortsatt stort i Hedmarksskogbruket. En undersøkelse fra et par år tilbake viser at behovet for nye veier ligger på ca. 4.000 km. Dette er basert på dagens transportforhold og er betingelsen for at skogarealet i Hedmark kan sies å være tilfredsstillende dekket for adkomst og transport. Behovet for ombygging av gamle skogsbilveier er stort. Terrengtransport forutsetningene endrer seg, det samme gjør utstyret for transport på vei. Tilsammen er det behov for ombygging av ca. 5.000 km gamle skogsbilveier. Det ble i 1988 bygd 166 km nye og ombygd 143 km gamle skogsbilveier. For nyanlegg var middel meterpris 106 kr mot 95 kr foregående år. De tilsvarende tall for ombygging av gamle veier er 71 kr mot 59 kr pr. m. Økende meterpriser er like mye et uttrykk for vanskeligere byggeterreng som for reell prisstigning. Totalt anleggsvolum var 26 millioner kroner og utbetalt statsbidrag 8,8 millioner kroner. Det gir en gjennomsnittlig bidragsprosent på 33, omtrent som de foregående år. Av traktorveier er det bygd 230 anlegg med tilsammen 194 km. Dette er noe over gjennomsnittet for de senere år og noe i overkant av virksomhetsmålet. Det samme gjelder nyanlegg av skogsbilveier, mens ombyggingsaktiviteten er noe lavere.

Drift i vanskelig terreng

I 1988 er det utbetalt kr 2.650.440,- i driftstilskudd til bratt og vanskelig terreng. Det ble framdrevet 49.835 m³ som oppnådde et gjennomsnittlig driftstilskudd på kr 53,- pr. m³. Det vises ellers til prosjektlederens rapport.

Tynning i ung skog (1. gangs tynning)

Det er et akkumulert behov for tynning, som fortsatt øker hvert år. I 1986 var tynningsaktiviteten kommet opp i ca. 40.000 da, mens den for 1988 var sunket til ca. 30.000 da. Årsaken til dette er den store innsatsen i oppryddingsarbeidet i den vind- og snøskadde skogen, dels i 1987 i hele 1988. Etterhvert som man nå er til veis ende denne gang er det godt håp om at tynningsaktiviteten kommer opp på nivået fra 1986 og videre til virksomhetsmålet på 60.000 da pr. år.

Drift i bratt og vanskelig terreng i Hedmark

Fra 1. mai 1987 ble det startet opp et prosjekt for «Drift i bratt og vanskelig terreng» i Hedmark.

Prosjektets oppgave er å øke avvirkingen i det bratte og vanskelige terrenget. Et ledd i arbeidet er å registrere terreng som må avvirkes med spesielt utstyr eller ved hjelp av spesielle metoder. Videre skal prosjektleder informere skogeiere og entreprenører om utstyr og metoder som bidrar til rasjonell drift i slikt terreng, samt bistå med planlegging og informasjon om tilskuddsordninger m.m.

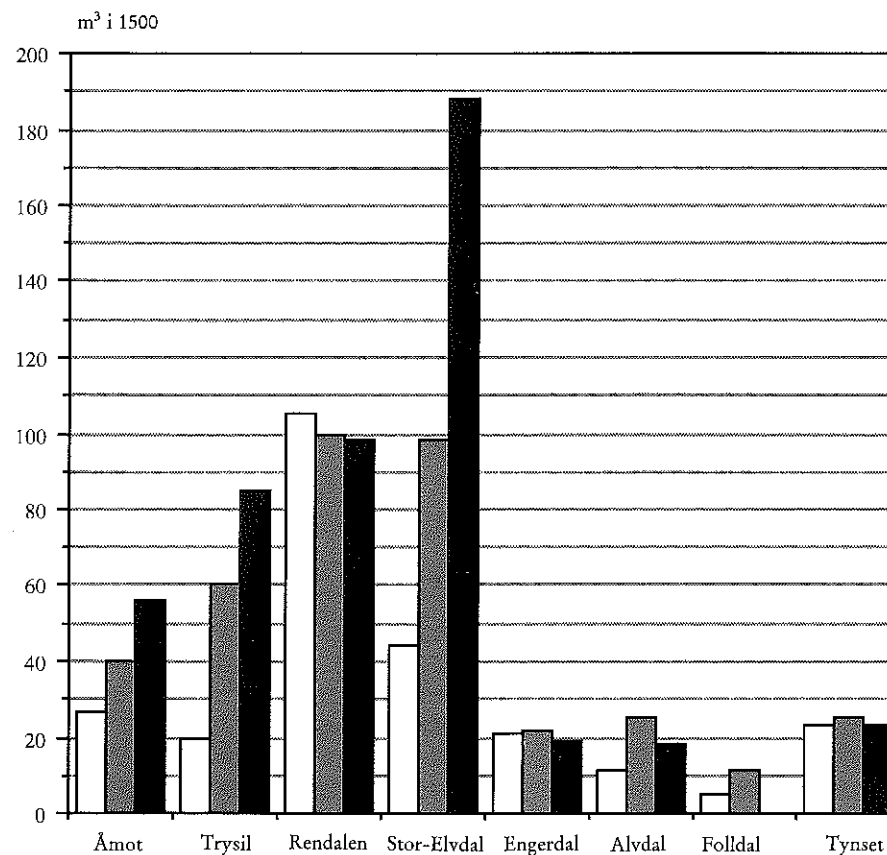
Fra drift i bratt terreng med lett utstyr.

I årsmeldingen for 1987 ble det opplyst om omfanget av areal og kubikkmasse i bratt terreng i Hedmark på grunnlag av materiale fra Landsskogtakseringen, men nytt materiale viser at aktuelt areal og kubikkmasse i h.kl. IV og V i slikt terreng vil være:

Produktivt areal	ca. 175.000 da
Stående kubikkmasse	ca. 2.000.000 m ³
Tilvekst	ca. 70.000 m ³

I bratt terreng er den hogstmodne skogen overrepresentert.

Arbeidet med registrering av det bratte terrenget i Østerdalen omfatter nå 8 kommuner og er vist i figur 1.

Registrert areal og kubikkmasse i bratt terreng innen h.kl. IV og V på forskjellige driftsutstyr i de enkelte kommuner.

□ Traktorterreng
■ Lett kabelkran
■ Tung kabelkran

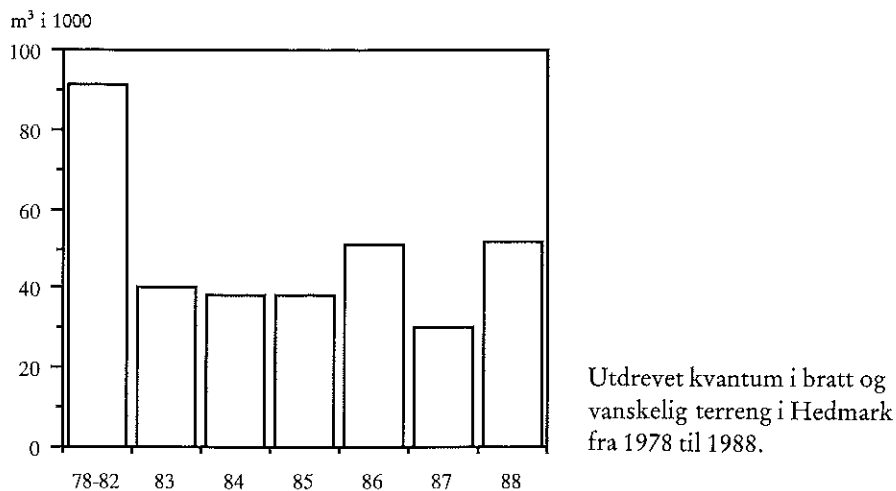
Det er i Østerdalen nå registrert 133.000 da og 1.123.500 m³ innen h.kl. IV og V i bratt terreng på 40 % eller mer. Dette er områder som er økonomisk drivbare, mens det fins en del områder hvor bestokningen er så lav at det ikke er lønnsomt å drive det ut med kabelkran.

I 1988 har aktiviteten vært god og på grunnlag av tilskuddsregnskapet, har vi registrert følgende driftskvantum.

Stor kabelkran	34.671 m ³
Lett kabelkran	2.910 »
Lettere utstyr, traktor	8.959 »
Vekslende driftsutstyr	635 »
Lang transport	2.660 »
Sum	49.835 m ³

I 1988 har vi hatt 3 store kabelkraner i drift. Disse har i gjennomsnitt drevet ut mellom 11 og 12.000 m³ hver, og det på tross av meget vanskelige driftsforhold utover ettervinteren i 1988 med mye snø. Arbeidet med å få igang flere lette kabelkraner er i godt gjenge. Disse vil være mer hensiktsmessige i korte lier. En ny type er nå satt i produksjon og vi har funnet entreprenører som er interessert i å begynne.

I figur 2 kan vi se hva som er avvirket i bratt terreng siden 1978 da tilskuddsordningen kom igang. Når det gjelder antall kubikkmeter for årene 1978 - 82 så har vi ikke helt sikre tall.

Totalt så har vi fra 1978 til 1988 drevet ut ca. 335.000 m³ i bratt og vanskelig terreng i Hedmark og utbetalt over 12 mill. kroner i tilskudd.

Aldersbestemmelse er en viktig del av skogbruksplanleggingen.

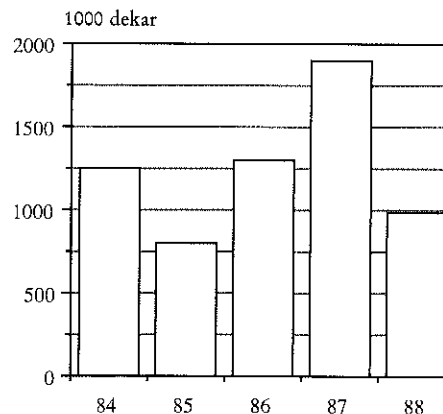

Skogbruksplanlegging

Skogbruksplanleggingen gjennomføres i hovedsak ved områdetakster. Disse utføres av takstavdelinger ved Glommen og Mjøsen skogeierforeninger og Skogbruksforeningen av 1950. Arbeidene det enkelte år skjer i henhold til «Hovedplan for områdetakster i Hedmark», utarbeidet av Skogbruksetaten, i samarbeide med skogeierorganisasjonene og de lokale kontaktutvalg.

Skogbruksplanlegging i samsvar med hovedplanen i 1988

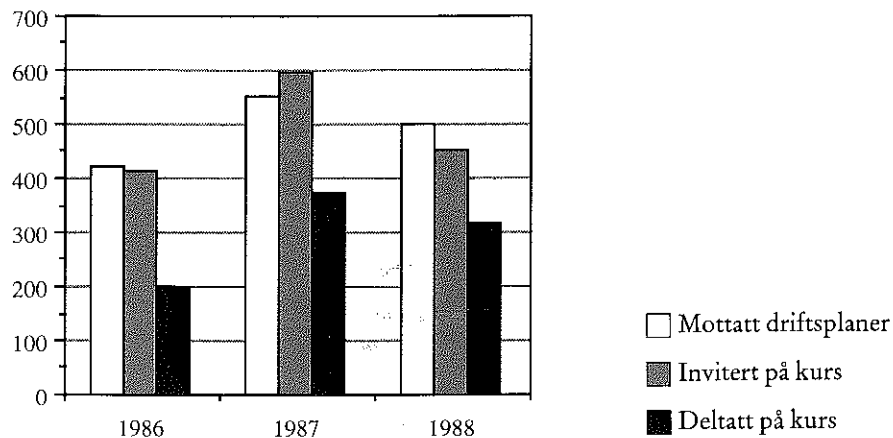
1 mill. daa på 1000 eiendommer taksert i 1988.

Det er taksert 1 million dekar skog i Hedmark i 1988. Dette er i tråd med den langsiktige planen for denne virksomheten.

Skogbruksplankurs

300 skogeiere på kurs

Skogbruksplanleggingen utgjør et sentralt element i det aktivitetsskapende arbeide i Hedmarksskogbruket. Oversikt over skogressursene og tiltaksbehovet på den enkelte eiendom er viktig som grunnlag for aktiv og målrettet rådgivning, og for rasjonell gjennomføring av tiltak.

Det legges stadig større vekt på å følge opp skogbruksplanleggingen med skog-eierkurs, hvor særlig den konkrete årsplanlegging vies oppmerksomhet.

De to illustrasjonene viser omfanget av skogbruksplanlegging og kursvirksomhet i 1988, og noen år bakover.

I tillegg er det utarbeidet oversikter over skogforholdene i en rekke kommuner i Hedmark, dels som sideprodukt ved områdetakstene - dels gjennom egne analyser basert på flybilder.

De samlede kostnader til skogbruksplanleggingen utgjorde i 1988 ca. 5,8 mill. kr. Av dette ble ca. 3,2 mill. - eller 54% - dekket av statstilskudd.

Det ble ydet et samlet tilskudd på 50.000 kr til skogbruksplankursene.

EDB og Økonomi

EDB

Utstyr.

I januar ble det kjøpt inn EDB - utstyr i form av IBM - kompatible PC - AT - maskiner til de herredsskogmesterdistrikt i Hedmark som ikke hadde fått slikt utstyr i 1987. Med de anskaffelser som her er gjort, skulle det meste av utstys-behovet være dekket.

Opplæring.

All opplæring har foregått som et samarbeid mellom jord- og skogbruksetaten. Det siste halvåret har det skjedd i regi av det midlertidige EDB - utvalg, og med den nytilsatte organisasjonskonsulenten som sentral koordinator.

I januar ble det gjennomført to 2 - dagers grunnkurs i EDB ved Hedmark Distriktshøgskole, Rena. Til sammen deltok ca. 30 av etatenes ansatte. Samtlige landbrukskontor var representert.

Det ble så arrangert en runde med regionvise samlinger der aktuell programvare ble introdusert.

Høsten 1988 ble det sendt ut et spørreskjema i form av en «ønskeliste», til samtlige ansatte i jord- og skogbruksetatene. Dette fremstøtet resulterte i en kursplan som er gjennomført vinteren '88 - '89. Ca. 60 kurs, i alt ca. 500 person-kursdager, er gjennomført i denne perioden, hvorav halvparten faller på året 1988.

Det er holdt kurs i følgende emner:

- Introduksjon til EDB
- Word Perfect I - tekstbehandling
- Word Perfect II - tekstbehandling videregående
- MS - DOS operativsystem
- MS - DOS operativsystem videregående
- Multiplan regneark
- Gjødslingsprogram
- Skogbruksprogram (OS - pakka, Takst, Normix-deler)

Av skogbruksetatens medarbeidere er det ca. 30 som har deltatt på ett eller flere av disse kursene.

Instruktører

To funksjonærer, Lillehov (J) og Nordhagen (S) har deltatt på kurs for EDB - instruktører på Honne. Kursene var arrangert av Statens Fagttjeneste for Landbru- ket. I tillegg har Nordal, Kjær (Prosjekt Skogbruk og EDB i Kongsvinger), El- strand, Hofstad, Larsmon, M. Berg og Johannessen fungert som instruktører. Med dette korpset har man dekket det meste av behovet.

Ekstern hjelp er leid fra SKI, Honne til kursene i Word Perfect videregående.

Med et slikt instruktørkorps er man selv i stand til å løse en del av de problemene som dukker opp på programvaresektoren, og som det ikke ligger til rette for å ta opp med leverandøren.

I alt 10 funksjonærer har fått opplæring ved SKI i bruk av NORKAP, som er et verktøy for kombinert planlegging jord/skog.

De dekker samtlige regioner i fylket, og er tiltenkt oppgaver som instruktører og ressurspersoner ved kommende opplæring og virksomhet på denne sektoren.

Vegplanlegging.

Til vegavdelingen er det kjøpt inn utstyr for vegplanlegging ved hjelp av EDB. Terrasoft planleggingsprogram er innkjøpt i samsvar med Landbruksdepartementets avtale med SkogData A/S, og det kjøres på en Olivetti M 290 med GTCO digitaliseringsbord og HP 7475 A plotter.

Nye tjenester på 8870.

På Nixdorf 8870 - anlegget er det lagt inn lønssystem som ble tatt i bruk høsten 88, og regnskapssystem for Hedmark Skogselskap, som blir tatt i bruk i 89.

Prosjekt Skogbruk og EDB.

Det er spesielt verd å bemerke det arbeid som foregår i Prosjekt Skogbruk og EDB i Kongsvinger, der prosjektleder Roar Kjær og prosjektmedarbeider Anne Grethe Larsmon bygger opp nye løsninger av interesse for hele skogbruket. Samtidig satses det på å bygge opp EDB - kompetanse hos den enkelte interesserte skogbruker, som vil gjøre det mulig å ta i bruk hjelpemidlet på den enkelte eiendom.

Økonomi

Kombinert plan.

En søknad til NILF fra Hedmark Bondelag og etatene i samarbeid førte til en tildeling av kr 275.000,- til gjennomføring av kurs med formål å samordne og bedre kvaliteten på rådgivningen lokalt. Styringsgruppe er etablert, og gjennomføringen skal skje i 1989 ved at det arrangeres regionkurs for rådgivere, og lokale kurs for brukere.

Økonomisk skogbruk.

Skogeierforeningene har tatt på seg ansvaret for gjennomføringen av kursserien «Økonomisk Skogbruk», som er utarbeidet ved SKI.

I Hedmark er det gjennomført 9 kurs i 1988, hvorav Glommen Skogeierforening har arrangert 8 og Mjøsen Skogeierforening 1. Det arbeides kontinuerlig med kursets utforming og innhold, og det enkelte kurs søkes tilpasset deltakernes behov.

Vannbruksplan for Glomma skal utarbeides

Gjennom omfattende forbygnings og flomsikringstiltak og gjennom oppdyrking, vegbygging etc, har landskapet nær vannstrengen endret karakter gjennom de siste tiårene. Disse inngrepene har vært et resultat av en rekke enkelttiltak som ikke har vært sett i sammenheng. Ved inngangen til 90-årene er det nå politisk interesse for en større grad av samordning på dette feltet.

Hedmark fylkeskommune har igangsatt arbeid med å utarbeide vannbruksplan for Glomma. Arbeidet skal ha form som en fylkesdelplan, og bunner i et ønske om en mer samordnet forvaltning og bruk av den ressurs vassdraget representer i ulike sammenhenger, f.eks som et aktivum i friluftsliv og reiseliv, som vanningsvann og som resipient.

Kravet til vannkvalitet er stadig økende. På bakgrunn av algekatastrofen og Nordsjøavtalen, har miljøvernmyndighetene bl.a bundet seg til å redusere tilførsel av nitrogen, fosfor og suspendert materiale med 50 % innen år 2000. Vidre er det et mål at vannkvaliteten i Glomma skal tilfredstille kravet til badevann. Gjennom vannbruksplanen forsøker en å skaffe seg en samlet, kvantifisert oversikt over hvilke bidrag som kommer fra de ulike «aktørene,» og hva naturen selv bidrar med i form av erosjon etc. Det er forøvrig tilsvarende prosjekter i Akershus og Østfold.

Arbeidet har form av et prosjekt som skal avsluttes i 1990. I prosjektet er det tre satsingsområder hvor en skal utrede forholdene nærmere:

- Forurensning og vannkvalitet
- Arealbruk
- Reiseliv og friluftsliv

Forurensning og vannkvalitet

De tiltak som er aktuelle å sette i verk for å bedre forholdene, er i mange tilfeller svært kostnadskrevende. Det bør derfor være god samfunnsøkonomi å søke å finne fram til de mest kostnadseffektive tiltakene. Erfaringer fra tidligere prosjekter tilsier at en bør utrede nøye hvor mye den enkelte «aktør» bidrar med i forurensningen av vassdraget.

Beregningene må stilles opp mot følgende forhold:

- naturlige belastninger
- tilførsler fra atmosfæren
- tilførsler fra areal oppstrøms Hedmark

Forurensningsregnskap for landbruket

Forurensningen fra landbruket kan splittes opp i enkeltkilder, som punktutslipp fra jordbruket, arealavrenning fra jordbruks- og skogbruksareal. I denne sammenheng er særlig forurensningen fra jordbruket blitt fokusert.

Har så skogbruket svin på skogen i denne sammenhengen? Hittil har vi sett på dette som et lite problem, men må vel likevel være villige til å feie for egen dør.

Forurensninger som følge av selve skogsdrifta

Under skogsdrifta kan erosjon oppstå som følge av kjøreskader. Speiselt i bratt terreng og på visse jordtyper kan dette føre til at endel av næringsstoffene havner i vassdraget. Vidre kan det skje utslipp av olje som følge av uhell med det hydrauliske system og i forbindelse med oljeskift.

Virkning av skogsdrifta på vannkvalitet

Skogsdrift kan også mer indirekte føre til økt avrenning av næringsstoffer. Spesielt på de bedre bonitetene kan en sluttavvirkning av et tett bestand føre til økt utvasking av nitrogen i de første årene etter hogst. På slike flater er det vanligvis lite vegetasjon som kan ta opp det økte utbudet av nitrogen som blir frigjort med nedbrytning av hogstavfallet.

Særlig kan dette være et problem dersom den samme flata i tillegg sprøytes med ugrasmidler for å holde uønsket vegetasjon nede. Ved å bevare en sone mot vannstrengen, kan en minske denne utvaskingen av nitrogen vesentlig.

På mindre produktiv mark som f.eks rene furumoer av lavtypen, antas derimot utvasking av nitrogen som følge av hogst å være et ubetydelig problem.

AREALBRUK

Flerbruksperspektivet blir stadig viktigere for alt landbruksareal. I vannbruksplanen ønsker en å se nærmere på drift og inngrep i de strandnære områdene, og helst også kommet fram til retningslinjer for dette som sikrer at det tas hensyn til

- kulturlandskap
- tilgjengelighet for almenheten
- arealene drives på en slik måte at en i størst mulig grad hindrer avrenning og erosjon

Reiseliv og friluftsliv

Glomma med sideelver antas å representere et betydelig potensiale i reise- og friluftsliv, som bør utnyttes bedre. Prosjektet har derfor også kontakter mot reiselivs-sida og kommunene på dette feltet. Særlig gjelder det å få fram de gode «opplevelsesproduktene,» som det heter i denne sammenheng. Geografi og fordeling av attraksjonene tilsier at en satser på at de «hundre blomster» skal få blomstre, men at dette utad i større grad bør markedsføres under ett.

Geografisk informasjons-system tatt i bruk av skogbrukssetaten

Dataevolusjonen har nådd kartarbeidene på fylkeslandbrukskontoret. I 1988 ble to ulike systemer tatt i bruk. Det ene systemet brukes av vegavdelingen til prosjektering av veger og taubanetraseer. Det andre systemet er anskaffet i samarbeid med jordbruksetaten og Jordskifteverket, og benyttes til kartframstilling bl.a i arealforvaltningsprosjektet på Hedemarken.

Gjennom disse systemene kan en utnytte datateknikken til arbeider som krever kartmessige framstillinger. Foreløpig er en henvist til å digitalisere inn de fleste dataene selv, men etterhvert vil utveksling av slike data komme igang. Aktuelle leverandører til skogbruksetaten er driftsplanintitusjonene, Norsk intistutt for jord- og skogkartlegging og Statens kartverk, som alle bruker slike system i forbindelse med sin produksjon av data.

Generelt om systemene

Systemene er bygget opp rundt en PC med relativt stor regnekraft og lagerkapasitet. Til denne er det så knyttet et digitaliseringsbord hvor en kan gjøre om vanlige papirkart til koordinater som maskinen kan bearbeide. Vidre er det knyttet til en plotter som kan tegne ut resultatene.

Oppbygging, funksjoner

Ved framstilling av et tradisjonelt kart, kan en separere informasjonen på ulike folier, og samkopiere dette til slutt. Denne teknikken kan en vidreutvikle når en går over til digitaliserte kart. På denne måten kan en «skreddersy» resultatet til det formålet en skal tilfredstille. Fra driftsplaner for et område kan en f.eks tegne ut opplysninger om skogboniteten i målestokk 1 : 20 000 til bruk i kommuneplanarbeidet.

Systemene har en grafisk del og en databasedel som er integrert i hverandre. De holder selv orden på størrelser på areal og omkrets av polygonene, og man kan legge inn egenskapsdata i de tilhørende tabellene.

Mange spesialprogram er tilgjengelige

Det er utviklet en rekke spesialapplikasjoner til de generelle programmene. For eksempel kan en ut fra et digitalisert vegnett finne fram til gunstigste vegvalg ved hjelp av et slikt program.

Skogbruksetaten deltar for tida i et prosjekt hvor dette er temaet. Sammen med Norske skog og Statens kartverk digitaliseres hele vegnettet i Hedmark. Vidre legger en inn beskrankninger som f.eks akseltrykkbegrensninger. Siktemålet er i første omgang å komme fram til et resultat som kan brukes i forbindelse med oppgjør for tømmertransporten. Men samtidig vil en også sitte igjen med en full-

stendig vegdatabase hvor det er gode rutiner for oppdateringer. Denne basen også være nyttig i en rekke andre sammenhenger, f.eks i forbindelse med prioritering av vegutbygging, transportanalyser o.a.

Terrasoft til planlegging av veger og taubaner

Til vegplanlegging disponerer skogbruksetaten benyttes programvaren TERRASOFT. Dette er en spesialversjon av et mer generelt system som er tilpasset veg- og taubanepanlegging. Systemet har moduler for f.eks massebereregning og plassering av master i taubanetraseen. Viktige inndata er høydekurver, som i de fleste tilfeller hentes fra økonomisk kartverk, og skoglige data fra driftsplanen.

Arc/info til kartproduksjon

Sammen med jordbruksetaten og Fylkesjordskiftekontoret, disponerer vi et anlegg som er tilpasset mer generell kartproduksjon. Dette utstyret tilfredstiller Jordskifteverketets krav til kartnøyaktighet, og er ment å lette de kart- og beregningsmessige sidene ved jordskifte. Ved større jordskifter kan dette være svært arbeidskrevende.

Fylkeslandbrukskontoret har brukt utstyret til framstilling av fylkeskart av ulike slag. Vi har kjøpt data over riksvegnett, vannsystem og administrative grenser som koordinater på diskett. Dette er så lest inn i Arc/info og prosessert til et basiskart. Vi kan nå legge egne registreringer «oppå» dette og tegne sluttproduktet ut i ønsket målestokk.

Arealforvaltningsprosjektet

Systemet har imidlertid hittil vært mest brukt i forbindelse med arealforvaltningsprosjektet på Hedemarken. I dette prosjektet skal ca 1000 km² kartlegges etter et system som er en vidreutvikling av økonomisk kartverk. I tillegg til skogbonitet og driftsforhold for jordbruk, skal det også legges inn egne «folier» for klima og jordkvalitet. Ialt blir dette 4 «folier» med primærdata som så skal sammenstilles etter et matrisesystem.

Først kombineres jordkvalitet og klima til jordbonitet, som igjen kombineres med driftsforhold for jordbruk fram til dyrkingsklassekart. Dyrkingsklassekartet viser arealene det knytter seg jordbruksinteresser til. Fra kommuneplanleggere er det imidlertid uttrykt et ønske om å få en samlet avveining av alle landbruksinteressene dvs både jord- og skogbruk. For å komme fram til ett sluttprodukt, kombineres derfor dyrkingsklassekartet med opplysningene om skogbonitet.

Klimakart for Hedemarken

I arealforvaltningsprosjektet inngår klima som en av flere faktorer. Klimadata har man hatt lenge, men de knytter seg tradisjonelt til obserasjoner på enkelte målepunkter. I de senere årene har det skjedd en utvikling på dette feltet.

Gjennom NLVF er det gjennomført et prosjekt hvor en har utviklet en teoretisk modell for framstilling av klimakart på bakgrunn av slike observasjonsserier, samt data om breddegrad, avstand fra kysten og høyde over havet (digitale høydedata

fra M711-serien). Ut fra dette materialet er det så beregnet klimaklasser for flatt terreng. Klassene er knyttet til en nasjonal referanse, og gjelder bare for klimafaktoren varme.

I prosjektet er dette materialet bearbeidet og revidert av landbrukskontorene ut fra deres lokalkjennskap. Under denne revisjonen er klassene knyttet til dyrking av ulike jordbruksvekster, men antas å gi et godt bilde av klimaet for dyrking av andre vekster utafør skigarden.

En utsnitt av kartet i målestokk 1 : 400000 er vist på 3. omslagsside.

Skogkonsulenten - Hedmark Fylkeskommune

Hedmark Fylkeskommune startet i juni 1979 opp prosjektet «Skogkonsulent» ned planlagt varighet på 3 år. Hensikten var gjennom dette prosjektet å bidra til økt aktivitet i Hedmarkskogbruket, da spesielt med tanke på økt avvirkning. Avvirkningsnivået var på dette tidpunkt ca. 1,8 mill. m³ på årsbasis. Dette var betydelig under målsettingen som var trukket for Hedmarkskogbruket i fylkesplanen. Prosjektlederstillingen ble plassert ved Fylkeslandbrukskontoret, Skogbruksetaten med fylkesskogsjefen som faglig- og daglig overordnede. Fylkestinget oppnevnte et eget prosjektråd. Prosjektet har senere blitt forlenget to ganger for nye 3 år, i 1982 og 1985.

Under budsjettbehandlingen høsten 1987 vedtok fylkestinget å gjøre stillingen som prosjektleder/skogkonsulent om til en fast stilling med virkning fra 1. januar 1988. Skogkonsulenten skulle fortsatt være plassert ved fylkesskogbruksetaten og med fylkesskogsjefen som faglig- og daglig overordnede.

Skogkonsulentens virksomhet i 1988 har som tidligere år vært rettet mot spesielle aktiviteter som har som hovedmålsetting å bidra til en best mulig utnyttelse av skogressursene i fylket.

Hovedarbeidsoppgavene har i 1988 vært følgende:

Skogprosjekt Nord-Østerdal

I nært samarbeid med prosjektleder har arbeidet her vært konsentert om virkesutnyttning og foredling av spesielle sortimenter, som bjørk, grov gammel furu og grov furuslip.

Opplæring/kursvirksomhet

Koordinering og oppfølging av skogbruksplankursene på fylkesplan, samt vedlikehold av kursinnholdet har vært et viktig arbeidsfelt.

Et arbeidslederkurs over 4 uker ble gjennomført i Elverum våren 1988. Kurset ble gjennomført som tidligere år i nært samarbeid med Aktivt Skogbruk. 12

Arbeidslederoppleringen fortsatte i 1988. Deltakerne ved årets kurs tar en fortjent kaffervast sammen med instruktørene. Foto: Johan Østby.

skogsarbeidere deltok, fordelt på 8 kommuner. Dette var det sjette kurset siden starten i 1983, og til nå har hele 84 skogsarbeidere gjennomgått denne oppleringen.

Skogkonsulenten har også vært engasjert som kontaktperson ved skogbruks-etaten i «Aktivt Skogbruk», og det nye kurstilbudet «Økonomisk Skogbruk».

Bioenergi

Fellesprosjektet «Bioenergi i Hedmark og Oppland» som ble startet opp ved årsskifte 1986/87 har også fortsatt i 1988. Skogkonsulenten har vært engasjert i dette arbeidet i nært samarbeide med prosjektleder Erik Eid Hokle i Oppland.

Dette fellesprosjektet ble avsluttet i 1988.

SEFO gjennomfører et større fellesprosjekt som energiverkene i Hedmark, Østfold, Akershus, Buskerud og Oppland står bak: «Trebrensel i energiforsyningen». Skogkonsulenten deltar i dette arbeidet.

På lokalplanet er det startet opp et prosjekt i Elverum under tittelen «Organisert tilrettelegging av sjølhogst». LUF har bevilget kr 130 000,- til prosjektet, og prosjektet er sett på som et interessant pilotprosjekt. Den praktiske gjennomføringen vil skje i 1989.

Utvælgsarbeide/Informasjon

Skogkonsulenten har i 1988 deltatt i en god del utvælgsarbeide og ellers deltatt aktivt i skogbruksetatens veiledningsapparat.

Skogprosjekt Nord-Østerdal

Skogprosjekt Nord-Østerdal har i 1988 fortsatt sitt arbeid med å øke aktiviteten i skogbruket i Nord-Østerdal. Arbeidsinnsatsen og prosjektmidler er rettet spesielt mot 4 områder - hvorav arbeidet med planlegging og bygging av traktorveger er avsluttet med en egen delrapport. De øvrige 3 arbeidsområder vil bli kort referert senere i denne omtale.

Prosjektet ledes av en prosjektleder med Odd Rusten som formann og med egen tilsatt prosjektleder til å drive den daglige virksomheten i samarbeid med veiledningstjeneste, skogeierorganisasjoner, kommuner m.fl.

Prosjektleder sluttet i stillingen som heltidsansatt 1. november 1988, men ivaretar slutførelsen av prosjektet (1989) under ledelse av prosjektgruppa.

Ressursregisterering og skogbruksplanlegging

I 1988 ble det registrert og planlagt ca. 300.000 da. i Rendalen, Folldal, Tynset og Tolga. Viltstellinteresser blir tatt inn i planene for Vingelen/Tolga og i Øvre Rendal. I Folldal og Alvdal er planlegging av skogsveger tatt inn i forbindelse med planutarbeidelsen.

I Stor-Elvdal er det utarbeidet egen ressursoverikt for skogbruket. Tiltaksplaner er utarbeidet for Alvdal og Tyllidalen i Tynset. Tilsvarende planer supplert med utarbeidelse av ajourføringsopplegg av skogbruksplaner er i gang i Stor-Elvdal.

Delprosjekt «Drift i vanskelig terreng» fortsetter. De vises til egen omtale.

Opplering og kursvirksomhet

Det er arrangert kurs i bruk av skogbruksplaner i Åmot, Stor-Elvdal og Rendalen med ca. 75 deltakere. Disse kurstyper har vist seg å være godt egnet i distriktet.

I samarbeid med Skogbrukets Kursinstitutt og Skogbruksetaten i Hedmark og i Alvdal, er satt i gang to prøvekurs for gårdsskogeiere. 10-12 gårdsskogeiere i Tyllidal og Alvdal deltar i et 2-årig opplæringstilbud (42 dager/kvelder) fordelt på en økonomi-del og en praktisk del (Aktivt Skogbruk-kurs).

Det ble i året foretatt en markedsundersøkelse over interessen for dette kurset. Ca. 80 skogeiere har meldt sin interesse og det er satt opp plan for igangsetting av nye kurs.

Organisering av arbeidskraft

Arbeidet med organisering av arbeidskraft har fortsatt - for det meste i form av arbeidskraftringer. Det er ringer i gang i Åmot, Sollia/Stor-Elvdal, Rendalen og Tyllidal/Tynset, mens ytterligere flere arbeidskraftordninger er under vurdering i Åmot, Stor-Elvdal, Øvre Rendal og Alvdal.

Skogprosjektet har deltatt i et større arbeidskraftprosjekt i Åmot sammen med skogbruksetaten og «Skogsarbeid 2000».

Skogbrukslederstillingen i Tolga/Os er fra og med 1988 i sin helhet finansiert gjennom Glommen Skogeierforening. Ordningen synes å fungere godt og dekker et stort behov.

Skogprosjektet var som kjent med i oppstartingsfasen til denne stillingen.

Tilrettelegging og utvikling av virkesutnyttning og foredling

Skogprosjektet har vært med i start- og oppfølgingsfasen for to etablerte laftebedrifter. Begge bedriftene arbeider godt, og de største problemer for bedriftene synes å være på markeds- og salgssiden. I denne forbindelse er det laget en analyse av markedsmulighetene gjennom en diplomoppgave ved handelsakademiet.

Skogprosjektet arbeider med emnet «Bruk av god byggeskikk - utnyttelse av lokalt råstoff» med tanke på utvikling av en Østerdalsstil for husbygging.

Skogprosjektet deltar i prosjekt «Virkesforsyning til plateindustrien». Prosjektets fase 1 er avsluttet med bl.a. konklusjon om at heltreflis fra bjørk er et godt formålstjenelig råstoff for plateindustrien.

Fase 2 vil omfatte driftsmetoder, utstyr, transport, måle- og oppgjørsformer samt praktisk utprøving. Arbeidet forutsettes å være ferdig 1. halvdel av 1990.

Arbeidet med tynningsvirkeprosjektet er kommet i gang som forprosjekt og ventes ferdig ved utgangen av juni 1989.

Prosjektet skal vurdere avvirkning av småvirke/tynningsvirke, mottaksterminal, sorteringsanlegg, rundvirkesproduksjon, skur av småvirke samt produksjon av laminatemner.

Et tilsvarende noe enklere prosjekt for massevirke er i gang i Nord-Østerdal for vurdering av alternative bruksområder for massevirke bl.a. med tanke på større foredlingsgrad i distriktet. Prosjektet skal være avsluttet i august 1989.

Samtlige sistnevnte 3 prosjekt gjennomføres av Kompetansesenter for skognæringen. Skogprosjektet er representert i styringsgruppene for de enkelte prosjekt.

Skogprosjekt Nord-Østerdal vil bli avsluttet i 1989, og del/sluttrapporter blir utarbeidet i 1989.